

TALO IYO WARBIXIN KU SAABSAN ANTIBIYOOTIKADA IYO CAABUQYADA (INFEKSHANKA)

Haddii aad qabtid 'boronkiito'

Boronkiitadu waa hargab amma duri ku dhaca dhuumaha neef-mareenada. Wuxuu qofku yeylankaraa xummad ama qandho iyo cunoxanuun iyo duuf.

Bronkiitada waxa keena fayrus; marmar se waxa keenikarta bakteeriya. Inta badan, boronkiitada sideoon looga bogsada. Qufaco boronkiitadu wuxuu noqonkaraa mid darran laakiin waa habdhaqanka jidhku ku ilaaliyo sambabada. Qufaco wuxuu soo jaraa xaakada oo uu jidhka ka soo bixiyaa, haddii kale xaakada ayaa iska farisata sambabada, taas oo sambabada dhibaatooyin ku keenilaheed. Balqanka iyo xaakadu waxa kale oo ay qabtaan fayruska, bakteeriyyada iyo boodhka neefsashada inoo raaca. Si kastaba ha ahaatee, qufucu wuxuu ka mid yahay hababka is-difaacidda jidhka. Run ahaantii, qufucu waa qaybta xanuunka ee sii jiitanta ilaa uu qofku si fiican uga wada bogsanayo boronkiitada. Inuu qufaco sii jiitamo waxa u sababa ah bogsashada neef-mareenada oo aan degdeg ku imanin ee waqtii yara dheer qaadato.

Ku daweeynta antibiyootikada

Markay boronkiito ku hayso ee laakiin sambabado guud ahaan kuu caafimaad qabaan, looma baahna in lagugu daweeyo antibiyootika. Xataa haddii boronkiitada ay kuu keentay bakteeriyyada caadiga ihi ama nooca loo yaqaan mikroblasma (oo ah nooc bakteeriya khaas ah) qaadasada antibiyotikadu ma soo dedejinkarto ka-bugsiga boronkiitada. In kasta oo antibiyotikadu disho bakteeriyyada, aakiin aanay dilin fayruska. Haddana mudada lagaga bogsankaro boronkiita ma soo qaabinkarto.

Ma fiicna in dawooinka antibiyootikada la iska qaato. Wuxuu qofku yeylankaraa xummad ama qandho iyo cunoxanuun iyo duuf.

baakteeriyyada ee jidhka waxtarka u leh. Wuxuu qofku yeylankaraa xummad ama qandho iyo cunoxanuun iyo duuf.

Mararka qaarkood se, boronkiitada waxa lagu daweeynta antibiyootikada, siiba haddii uu qofku cudur la ogyahay sambabada ka qabo.

Talo

- Dawooinka xanuunka bi'ya, sida baaraasitamoosha (paracetamol) iyo ibuborofeen (ibuprofen) hoos way u ridikaraan xummadda iyo laab xanuunka.
- Wax aan sida u sii ridneeyn ayay dawooinka qufaco ka tarikaraan qufaca,
- Sigaar cabistu astaamaha boronkiitada way sii xummeeysaa, waxanay qofku u keenikartaa in xanuunku ku soo noqnoqdo.

Fiiro gaar ah u yeelo

Inta badan 2 ilaa 3 todobaad ayay kugu qaadankartaa inaad si fiican uga bogsatid boronkiitada. Umma baahnid inaad werwertid, haddii uu qufucu kaa tagiwaayo laakiin sidaada kale aad u caafimaadqabtid oo aad si tartiib ah u soo ladnaaneeysid.

Haddii se uu xanuunku kugu cusboonaado ama kugu sii xumaado, ama haddii aad dhiig qufacdid, ama aad isku aragtid hiinraag ama neef-tuur, waa inaad dhakhtarka ku laabataa. Haddii qufaco 4 ilaa 5 todobaad kaaga tegiwaayo ama uu sanadka gudihiisa dhawr jeer kugu soo noqnoqdo ama uu kugu dhaco qufac tegiwaaya, waa inaad dhaktarka u tegtaa si sambabadaada baadhis loogu sameeyo.